

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგობიც ბეჭდუები სიფყავა, ფყილებით და ჭებობით ბუბთის გაფანა ყულა უკადრისმბაჭე უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, 10 ივლისი, 2010 წელი.

№129 (6495)

რუსულში

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

3 ვითომ რეალური ხდება ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნების შანსი?

4 რატომ არ ელოდება უახლოეს მომავალში ექსპერტი სოსო ცინცაძე სხვა ქვეყნებისგან რუსული ოკუპაციის აღიარებას

8 სააკაშვილი მოსკოვთან მასშტაბურ დიალოგს აპირებს „რუსული ოკუპაციის ორანი წლის გავლით“

5 რატომ დათმობენ მანდატი ერთ-ერთმა ნახიონალმა

5 ვინ გადააქცია ისტორიული ქაბდი პოლიციადთან სანჯრთნად პოლიგონად

სომეხი ექსპერტის აგრიტო საქართველოს ხელისუფლება სამხრეთ-კავკასიელ მეგობლებთან პრობლემებს არ შეიქმნის

5 რას ფიქრობს აზერ-ბაიჯანელი პოლიტოლოგი კავკასიაში კლინტონის მიზნების უმეღგომ

6 კვირაქალს საპითხავში ნახავთ, თუ რატომ უნდა ვიყოთ მუღამ ქართველები და როგორ ვერ გაიტანა ლელო ცნობილი „ლელოს“ ავტორმა 7

2 ჰქონდეთ თუ არა იარაღის შენახვის უფლება საფრთხეში მყოფ მოქალაქეებს?

2 რა გეგნიკურად უმორებს ნითელ კვერცხს ოლიგარქი ვახტანგ რეუნიუვილი მოქალაქე ხელისუფლებას

9 რა უნდა ვქნათ იმისთვის, თუ სანგრაქლივი სისოხსდა გვიწდა

9 ვინ აღარბებს ჩვენს მდიდარ ენას და ვინ არ უნდა გავახაროთ მისი სიკვდილით

ვიზიტის შედეგად

„თბილისი არ განასწორებებს ისეთ პრობლემებს, რომელიც მას უკავშირდება ან ბაქოსთან პრობლემებს უკავშირდება“

სომხები ექსპერტის დავით პეტროსიანის მხარეში არიან, „საქართველოს ხელისუფლება არ აბიურსებს ისეთი პრობლემების განხორციელებას, რომელიც მას სომხეთთან ან აზერბაიჯანთან უკავშირდება“.

ამის შესახებ პეტროსიანმა „პირველს“ აზერბაიჯანელი პოლიტიკოსის მუხამადოვს უთხრა. მისი განცხადებით, სომხეთთან უკავშირდება მას პრობლემები, რომელიც მას სომხეთთან ან აზერბაიჯანთან უკავშირდება.

„19 წლის მანძილზე, მას შემდეგ რაც სომხეთმა და საქართველომ დამოუკიდებლობა გამოაცხადეს, თბილისის ერევნის მცირე დავალიანება მუდმივად შექონდა. თუმცა, თუ მისი ინიციატივა არ მდებარეობს, ეს დავალიანებები თბილისის იარაღის მიწოდებით არასოდეს გადაიფარება. მსგავსი რამ მაშინაც კი არ მომხდარა, როდესაც საქართველო სამხედრო პოტენციალს აქტიურად არ აშენებდა და შეეძლო, უპრობლემოდ დაეფარა ყველა დავალიანება ამა თუ იმ იარაღით ან საბრძოლო მასალით, რომლებიც სამხედრო სანდოებში ინახებოდა. მით უფრო წარმოუდგენელია საქართველოს მხრიდან ასეთი ნაბიჯი დღეს, როდესაც ქვეყანა აქტიურ სამხედრო მშენებლობას აწარმოებს და იარაღი და საბრძოლო მასალები თავიდანვე სჭირდება“, – განაცხადა პეტროსიანმა.

ამ კონტექსტში მან იმ ბარამოვასაც უთხრა, რომელიც აზერბაიჯანში მუშაობდა, რომ „ოფიციალური თბილისის საკუთარი რეპორტული პოლიტიკის ფარგლებში არსებობს მთელი რიგი მსგავსი პრობლემები, რომლებიც უკავშირდებათ სომხეთს და აზერბაიჯანს საქართველოს შეიარაღების გადაადგილებაზე კონტროლის მექანიზმი არ აქვს“, – განაცხადა პეტროსიანმა.

ინფორმაცია

ითხოვენ დავნიღების უპირობოდ დაბრუნებას

მთელს საპარლამენტო ასამბლეის მიგრაციის კომიტეტის სხდომაზე განიხილეს რეზოლუცია, რომელიც საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე დევნილების უპირობოდ დაბრუნებას ეხება. დოკუმენტი ქართული დელეგაციისა და საპარლამენტო ასამბლეის საპატიო პრეზიდენტის ინიციატივით იყო.

მოსკოვი თბილისთან ნორმალური კონტაქტებისთვის მზადაა

დიპლომატიური ურთიერთობების აღდგენის პირობებშიც კი მოსკოვი თბილისთან ნორმალური კონტაქტებისთვის მზადაა. ეს განცხადება რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა გააკეთა. მისი თქმით, მოსკოვი ამისთვის ყველაფერს აკეთებს და ამის მაგალითად ზემო ლარსის საბაჟო პუნქტის გახსნა და ჩარტერული რეისების აღდგენა დაასახელა.

განსჯა

საპარტოველო დოკუმენტები ცხინვლის რეგიონიდან დაიწყება. ამ თამაში განცხადების საფუძველს საქართველოში და, ზოგადად, მსოფლიოში მიმდინარე პროცესები იძლევა, რომელთა შორის, ცხადია, ოკუპანტი რუსეთიც მოიაზრება. ცივილიზებული მსოფლიო მისცდა, რომ რუსეთთან კომპრომისმა არცთუ სასარგებლო შედეგები მოუტანა.

მეხატვარე და ავტორიტეტული მსოფლიო მისცდა, რომ რუსეთთან კომპრომისმა არცთუ სასარგებლო შედეგები მოუტანა. რუსეთმა მიანიშნა აშშ-საც და ევროპასაც, რომ ფერადი რევოლუციები უშედეგოდ აღმოჩნდა და ისიც უნდა ვალიდობდეს, რომ პოლონეთში რუსეთისადმი ლოიალურად განწყობილი პრეზიდენტის არჩევით, გარკვეულწილად ყური აუწია.

ოსეთსა და აფხაზეთში 2008 წლამდე რუსეთის რამდენიმე ჯარაგი მსოფლიო მშვიდობისთვის სტატუსით იმყოფებოდნენ, დენსტრისპირატი ავალსახსნებდალი გენერალ ლეიბენის მი-14 არმიის დანიშნულებით. ეს მოხდა ევროპის საზღვარზე და მაშინ, კავშირი ევროპა-სა და კი შვიდმთავრულია.

მერკელი თუ კლინტონი – ოკუპირებული მოლდოვა თუ ოკუპირებული საქართველო?

ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნების უანსი რეალური ხდება

ასე არაპრობლემური მინიშნებები არაა, როგორც ბაილანგის ანგარიშით დიპლომატიის განმარტებულად და იტყვიან თუ არა იმას, რომ აშშ-ს საქართველო, ისევე როგორც სხვა მოკავშირეები, არასოდეს მიუტოვებია. მაგრამ უახლოესი რამდენიმე წელიწადში, როგორც ორი წელიწადის უსამართლო ტერორი „ოკუპაცია“, ოკუპაციისა და საფრთხის შემთხვევაში მოსაზრებასა და საპარტოველო ურთიერთობების არსებობის შესახებ, რომელიც არ ყოფილა გამორჩეული დიდი გულისხმიერებით. თითქმის სახელად კი რუსეთთან ურთიერთობების დასაბუთების პარალელურად გეოპოლიტიკური აქტიურობის მხარდაჭერის პოლიტიკის დამოუკიდებლობა ნაშედეგად ვერ მოხდინდა.

ორი წლის შემდეგ კი სხვა რეალურად დადგა – აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიებიდან 40-იდან 30-მდე კილომეტრის დაშორებით განაცხადა, რომ „აშშ არასოდეს შეეძლება საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციას“.

თან ინტეგრაციაზე უარის თქმის შესახებ. „დენსტრისპირატი მიმართულია“ მსოფლიო „ცხელი და უხარბული წერილობითი“ თავის მოგვარებას. ამ კონტექსტში კი ჰილარი კლინტონის დიპლომატიური პოლიტიკის დამოუკიდებლობა ანგარიშს უსწავლობს. მისი პოლიტიკის დამოუკიდებლობა ანგარიშს უსწავლობს.

რამდენიმე ხნის წინათ გერმანიის პანცლერი ანგალო მერკელი, რომელიც, თუ გულწრფელად ვინაობით, „საქართველოს უკავშირდება“ არცთუ უმნიშვნელო როლი აქვს ნათარგმნად, დენსტრისპირატიის საკითხის დაბრუნებაზე უარს ამბობდა. ისევე როგორც, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიების დაბრუნების შესახებ, რომელიც, თუ გულწრფელად ვინაობით, „საქართველოს უკავშირდება“ არცთუ უმნიშვნელო როლი აქვს ნათარგმნად, დენსტრისპირატიის საკითხის დაბრუნებაზე უარს ამბობდა.

„ჰი-ნი-ნი-ნი“ კითხვაზე რა-ზე ხედავს მოლდოვას ხელისუფლება დენსტრისპირატიის საკითხის დაბრუნების შესახებ, რომელიც, თუ გულწრფელად ვინაობით, „საქართველოს უკავშირდება“ არცთუ უმნიშვნელო როლი აქვს ნათარგმნად, დენსტრისპირატიის საკითხის დაბრუნებაზე უარს ამბობდა.

რომელსა და „ჩვენს ბავრი რამს სხვა თვალთ დავაანახავს“. მსოფლიოში კარგად ესმით, რომ მთელ რიგ საფრთხეებთან მიმართებაში და ზოგადად, თითოეული სახელის და კრემლის ნორმალური ურთიერთობები მომავალში და ეს ესმით საქართველოშიც, რისი დასტურება პრაქტიკულად საპარტოველო განცხადებაზე: „ჩვენ მივესალმებით დიპლომატიის წარმართვას რუსეთსა და ამერიკას შორის, მივესალმებით პრეზიდენტ ობამას მიერ დადგენულ კურსს ამ მიმართულებით, და იმას, რომ ამ დიპლომატიის პირობებში აშშ, რჩება რა თავის პრინციპულ პოზიციებზე, ეფუძნება იმ ფასეულობებს, რომლებიც მას გააჩნია. ყოველივე ეს ჩვენთვის საინტერესო იმისა, რომ ეს დიპლომატიის მოტივებს დასტურებულ შედეგებს ყველასთვის. მათ შორის, იმ თითქმის 500 ათასი ჩვენი მოქალაქისთვის, რომელიც საკუთარ სახლებში ვერ ბრუნდება“.

საკრებულო

ნაციონალურმა წევრმა მანდატი დათმო

საკრებულოს გუბერნორი სსრ-მა საკმაოდ დატვირთულად წარმოადგინა...

ურდუბა. საკრებულომ დეპუტატობა თანამდებობის ორ მოდელი...

საკრებულომ წევრმა და ამიტომ ამომრჩეველს, რა თქმა უნდა, აინტერესებს...

საკრებულოში ოპოზიციონერებს შორის ყველაზე მაღალი პროცენტით შესული ქრისტიან-დემოკრატები...

ანა ნადეჟდინა

ვიზიტის შედეგი

აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის, აღმოსავლეთ ევროპისა და სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში პილარი კლინტონის ვიზიტის შედეგებზე...

ბატონო მანუა, როგორ შეფასებდით აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის პილარი კლინტონის ვიზიტს სამხრეთ კავკასიაში?

კვირება ხანგრძლივი პროცესია, აზარბაიჯანი სულ უფრო და უფრო მთავარ როლს იკავებს...

„ჩვენი ამოცანა რუსული პრესინგის წინააღმდეგობის განხორციელება და ნატოსთან, ევროკავშირთან და აშშ-სთან ურთიერთობების გაღრმავება“

ჩვენს საკითხებში, რომლებშიც მხარეები თანხმდებიან, აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის ვიზიტის დროს...

მთელი დანაბრების შესრულება? საუბარია 6 თვის წინანდელ პირობაზე, რომლის მიხედვითაც ყარაბაღის 7 რაიონიდან ხუთი აზერბაიჯანს უნდა დაბრუნებულიყო...

რუსეთს მხოლოდ მოუხატავთ შუამდგომლობა სახმარეთ კავკასიაში სტაბილურობის დაზოგვის მიზნით...

SIC!

ისტორიული კვლევის ნაცვლად - პოლიციისა და სწავლების პოლიგონი

ხელისუფლებამ მტკიცედ გეგმიურად, რომ ისტორიული ძეგლების, შენობების შეკეთება-აშენებისათვის...

პირველ სართულზე ჰქონდათ ბაზა. შენობის ბაზის ფენის რეკონსტრუქციის პროგრამა უცხად გადინდა...

ზაზა ბილინიძე

თავისუფალი თემა

... ჩვენს მესხიერებაში ცნობილია ცნება – თავისუფალი თემა – ასეთი დავალება წასახალისებელიც არის და საპასუხისმგებლოც, – ახლა მეც ვკისრულვ მსგავს დავალებას და ვეცდები თავი გავართვა მას! – ეს მით უმეტეს მმართველს, რადგან დავალება პატარა მოსწავლისგან მივიღე – სალომე მეფექვე კლასში გადავიდა და არდადეგებზე საკითხავი წიგნები უნდა შემეჩინა მისთვის! – ძალზე ბევრი გოგონა – ასეთებს ჩვენს დროში (იმ საუკუნეში) – ფრიადოსნებს უწოდებდნენ, ახლა ათონებში ჰქვიათ. ჯერ პატარაა, მაგრამ დიდ ტვირთს ეწევა, – სკოლა ხომ უპირველესია, მუსიკაც იტაცებს, ხატვაც – შარშან გამოფენაც კი გაუმართა მხატვარმა მიხეილ ცალქალამანძემ მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლეში, ცეკვაზეც იქ დადის – ცნობილი მოცეკვავეების ნუნუ ლვინერიასა და ჯემალ რეხვიანიშვილის ანსამბლ „იმედში“. სპორტსაც მისდევს – მარჯვე მოცურავეა. მეტი რა ქნას ერთმა პატარა ქალმა! თუმცა უმცროს და-ძმასაც არ აკლებს ყურადღებას, დედასაც წახებარება ხოლმე; მიძაბილებთან გართობაც უყვარს – ბებოს და ბაბუს რომ ეწვევიან, თამაშ-თამაშის შემდეგ ხატვამაც ეჭირვებიან ერთმანეთს – ლოჯის კედლები ისეა მოხატული, – ინატრებთ! ყოველ პეიზაჟს თუ ნატურ-მორტს ავტოგრაფი ახლავს, ანაო, ქრისტიანე, სალომე, მარიაში, ნინუცა, ელენე, მალე ელისაბედის და ანდრეას ნახელავიც გაჩნდება ამ კედლებზე.

წიგნებს დავუბრუნებდი, – ისეთი საკითხავი უნდა შევერჩიო, გვერდზე არ გადადოს, მართლა წაიკითხოს, – თვითონ ნოდარ დუმბაძე და ჯეკ ლონდონი აიჩრია, კი ბატონო, – ჩემი მხრივ გურამ რჩეულიშვილი და გურამ დოჩანაშვილიც დავუმატე, შო, ვოდენო ჩოხელიც! კლასიკოსებიდან ნიკო ლორთქიფანიძე და დავით კლდიაშვილი; ისტორიული საკითხავიც ხომ აუცილებელია – საქუჩად სვრგი მაკალათიას „თამარ მეფე“ და სამსონ ფირცხალავას „ისტორიული ლანდები“ გავუშვადე.

„ისტორიულ ლანდებში“ მეც ხელახლა გადავხედე, – გამეორება ცოდნის დედააო...

... ამ წერლის დაწერაც სწორედ სამსონ ფირცხალავას გულითადად მიძღვნა მიმიძევა:

„ქართველი ერის სიხარულის და მწუხარების ამ რვეულს ვუძღვნი ახალგაზრდობას“

დელის წარმოშობილია და ვერაინ გაიგვს აწმყოს, ვინც გუშინდელს არ იცნობს.

სამსონ ფირცხალავას ძირითადად ემიგრანტული საზოგადოება ჰყავს მხედველობაში, ანუ „სინამდვილისგან ვარიაციული“ ადამიანები. მათი გულისყურის მიპყრობას ცდილობს, მათთვის აცოცხლებს წარსულის დიდებულ ლანდებს! სიყვარულის და სინათლის მომტან წმინდა ნინოს, არჩილის თავგანწირვას, რომლის გამეფებისას მოვიდნენ პირველად არამზი ქართლს, უპაცურესი მურვანის წინამძღოლობით.

დეტალი: – **„კაცი მეტად მკაცრი და უღმრთელი, რომელიც სიტყვის შემზრუნვას და საჩივარს არავისგან მიიღებდა, და ამიტომაც ეძახდნენ მას ყრუს, მურვან-ყრუს“...**

ამის წამკითხველ ახალგაზრდას ალბათ სა-

მუდამოდ დაამახსოვრებდა სამტროდ მოსული არამის თიკუნი!..

არჩილმა რომ აღადგინა მურვან-ყრუსგან აოხრებული ეგრისი და ქართლ-კახეთი, ამას შინა გასულა წელიწადი ორმოც და ათნი... და კვლავ დაესხა ქვეყანას ჭიჭემ ასიმ, – კვლავ შეიმუსრა ყოველი! უკვე მოხუც არჩილს მომხდურმა ქრისტიანობის დათმობა და სარწმუნოდ მოქცევა შეაპარა ლიქნით დიდი ნიჭის ფასად.

– **„ნუ იყოფინ! მე ვარ მეფე ქრისტიანთა და არა ჯერ არს ვუღალატო ერსა და დმერთს ჩემსა“.**

... სიციხის ფასად დაუსვა მტერმა შეუპოვრობა არჩილს...

იერუსალიმს გამგზავრების წინ თამარისა და შოთას შეხვედრაც გაიხსენებ მკითხველის თვალწინ – ილოცე ჩვენთვის, ილოცე საქართველოსთვისო – ოქროს ჯვართან ერთად როს უსაგზლა ეს სიტყვები მეფეთ-მეფეთ...

ამტროსმბან: „ისტორიული ლანდები“ თავისუფალი შემოქმედების ნაყოფია, თუმცა მტკიცედ ემყარება ისტორიულ სინამდვილეს. ხოლო ისტორიულ ამბებს ვიღებთ „ქართლის ცხოვრებიდან“, ხანდახან შეგვაქვს მცირეოდენი ცვლილება, ხან დავურთავთ რასმე, ხან მატანეს მოცემულ თემას გავშლით და გავფართოვებთ, ხოლო ფაქტებს არასოდეს ვღალატებთ“.

– არ დაკარგოთ ენა, ქართული ენა! – დალაღებს ამ წიგნის ფურცლებიდან ქართველი ქალი – ოსმალთაგან ნაკვები და კერამოშლილი...

დამოუკიდებელი საქართველოს ხანის თვალსაჩინო მოღვაწე, პუბლიცისტი, სოციალისტ-ფედერალისტა პარტიის და ქართველთა შორის ერთ-ერთი დამფუძნებელი წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებისა. წინა საუკუნის დასაწყისში გამოცემული კრებულებიდან გურამ შარაძე ასახელებს „ილია ჭავჭავაძის სიკვდილსა და დასაფლავებას“ (1907 წ.) და „გვირგვინს“, ხოლო 1917-21 წლებში ხელმძღვანელობდა გაზეთ „სახალხო საქმის“. მასვე გამოუცია ნიკოლოზ ბარათაშვილის „თხზულებანი, აკადემიური გამოცემა, რაც გურამ შარაძეს სამართლიანად მიაჩნია მისი, როგორც რედაქტორ-გამოცემლის გვირგვინად და იქვე მიუთითებს ლეილა ნანიტაშვილის წიგნზე – „ქართული წიგნის ამავდარნი“ 1585 წ.). საქართ-

ველოს დამოუკიდებლობის აქტზე მისი ხელრთვაც არის აღბეჭდილი (1918 წ. 26 მაისი).

... საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ ს.ფირცხალავა საფრანგეთში აგრძელებს პუბლიცისტურ და პოლიტიკურ მოღვაწეობას, ძირითადად მოღვაწეობს საქართველოს პოლიტიკური პარტიების – სოციალ-დემოკრატთა, ფედერალისტთა და ეროვნულ-დემოკრატთა საერთო ორგანოში „დამოუკიდებელი საქართველო“. „თვალსაჩინოებისთვის ჩამოსახელებული აქვს მიზლოვანა – 1926 წლიდან – ეროვნული სულიკვეთებით განმსჭვალული წერილებისა და მათ შორის „ისტორიული ლანდები“ (1930-31 წ.) ნუსხა მიატანს 1940 წლამდე.

წიგნის შემდგენელი – გურამ შარაძე განმარტავს, რომ ერთ წიგნად სთავაზობს მკითხველს „ისტორიულ ლანდებს“, რომელიც პარიზში 1934 წელს გამოსულა და მასში შეუტანია 1939 წელს პარიზშივე ცალკე დასტამბული „თამარ მეფე“ – როგორც მისი ორგანული ნაწილი, რითაც კიდევ უფრო გამდიდრდა ამ იშვიათი მოღვა-

... იუაგით მუდამ ქართველები!...

წის მონათხრობი – პატარ-პატარა ამბების კრიალოსანი!

... ქართლის მოქცევის შემდეგდროინდელი ცხოვრებიდან ერთი ჭეშმარიტად სულგრძელი ამბავი მინდა გამოვჩუქოთ. ბაგრატ IV-ის მეფობის ხანას (1027-1072) რომ ეხება და მის სამეფო გვირგვინს საშვილიშვილოდ ამშვენებს! – ქრისტიანული მიმტევებლობის ადამიანურ მაგალითზე ვამახვილებ მომავალი თაობის ყურადღებას საჩვენოშიც და ქვეყნის მიღმაც:

„დედოფალი მარიაში დაუზავდა სამეგრეთს და სთხვავა ვეისარს მოყვრება და ძმისწული ელენე ბაგრატიისთვის. ხოლო ელენე გარდაიცვალა მალე და ბაგრატმა შეერთო მეორე ცოლი, დედოფალი ბორენა. უკვე მომწიფებული მეფე შეუდგა ბრძოლას ერისთავების წინააღმდეგ, რომელნიც მეფობის დაუძღურებდნენ და ქვეყნის დანაწილებას ცდილობდნენ“.

... ეს ხომ ფეოდალური ხანის საქართველოს თანმდევია სენია!.. ჰოდა, ამ ერთიანი საქართველოს მტრებს შორის უპირველეს სახელდება ლიპარიტ ორბელიანი **„კაცი ორგული, ტახტის წაქცევას რომ ლამობდა ბერძენთა და სომეხთა დახმარებით – მოახერხა კიდევ. მისარბებლად მისული შემფთოებელი ბაგრატი გაზვიადებულ ლიპარიტს არ მიუღია, არც თავისას იშლიდა! ქართლ-კახეთის ერისთავთა ახმედრების მოხებით მეორედაც აძიულა ტახტის დატოვება. აქ ბაგრატის ერთგული სულა კალმახელი და მესხები ჩნდებიან ისტორიულ ლანდებს შორის – მათ შეიპყრეს ლიპარიტი და მიპყვარეს მეფის თხოვნით – მოეკვდინათ იგი... ლიპარიტი შემრალვას ითხოვდა და მეფესაც შეუწყნარებია.**

რა მედი ეწია მოღალატეს?! – კონსტანტინეოლში გადახვეწილი მონაზონობაში გარდაცვლილა... ბაგრატ მეფის მართლაცდა მეფური განაჩენი!

... „მიანც შეუნდე უფალო, მას შეცოდებანი მისნი, – შევედრებია დმერთს ბაგრატი!... მიზები?! – „რამეთუ უფროს ყოველთა დიდად იღვანა საღმრთოთა წიგნთა გადაწერისათვის და მორწყეს ეკლიანი წიგნთა მისთა“...

... აი მაგალითი უმწვერვალესი – მიტევების დღეს ქრისტიანთა გულებში გასაღვიძებლად!

... მეც მოჩაფურად დავეჩაფე ამ პატარ-პატარა ამბებს: აი ერთი ეპიზოდი, როგორც გავეთილის გამოვრება – წმინდა ნინოს სიზმრიდან: მას შემდეგ, რაც მშობლები ღვთის სამსახურს შეუდგნენ – ზაბულონი ბერად აღიკვეცა და სახარების საქადაგებლად წავიდა ველურთა შორის, ხოლო ძაძაშემოსილმა სოსანამ გლახაკთა დედათა მსახურებას მისცა თავი, მიძამ ნინო მონაზონ ნიაფორს, დვინელ სომეხს მიამარა, რომელთანაც ორი წელი დაჰყო და ზედმიწევნით შეისწავლა ქრისტეს ცხოვრება და სახარება, მისგანვე გაიგო ქრისტეს კვართის ამბავი, მცხეთელ ურიათ რომ ერგოთ და ელიობმა მიაცემა დას – სიღონისა, რომელმაც სიყვარულით შეიტკბო ნანატრი კვართი და სულით განუტევა...

... აქ მარხია სიღონია და იესოს კვართი, – აღარავის, აღარავის მიწა ერთი ადლი“.

ეს ჩემი ანდერძია ნორჩი თაობისადმი... ნინო ეკითხება გამზრდელს, მცხეთის სადაურობასა და იქაური ერის რაობას!.. ნიაფორიც პა-

სუხობს: **„ქვეყანა ქართლისა, სომხეთის ჩრდილოსა და არს საწარმართ“.** ისიც უამბო, უფლის ამალღების შემდგომ ქართლის მოქცევა ღვთისმშობელს რომ ხვდა წილად;

„ხოლო ეჩვენა მას იესო და ჰრქვა: „დედაო ჩემო, არა უგულვებელ ვყოვ ერთი იგი უფროს ყოველთა ნათესავთა ღირსი პურისა ზეცისა, მაგრამ შენ წარავლინე ანდრია პირველწოდებული ნაწილსა მას შენდა ხვედრებულსა და თანა წარატანე ხატი შენი“.

... აქ სიტყვის ძირს და მადლს გამოვკვიდე – ზეპური დედანი გამახსენდა შემსიკიდან... განწმენდებს, მომლოცველებას – ზეციური პურის-მანანის ღირსად ყოფნას რომ გამოხატავს.

... ახლა იმ სულისშემძვრელ განსაზოვნებელს მივუბრუნებდი, რაც არანაკლებ ამაღლებელი იქნება თანამედროვე ქართველი ემიგრანტებისთვის. ის პატარა ემიგრანტები მყავს მხედველობაში, რომელთა ნამღერმა და ქართულმა ყოველი ჩვენგანის გულის კარი შეაღო და ჩვენს გულებში დაისადგურა საოცრად სამოპროექტის – „ანა-მანას“ წყალობით „რუსთავი-2“-ის ტელესიგნაცში.

... 1948 წელს, მონატრებულ სამშობლოში გამომგზავრების წინ მიუმართავს სამსონ ფირცხალავას 20-იანი წლების ემიგრაციის ნორჩი თაობისადმი, მათთვის, ვისაც იგი დედაენას ასწავლიდა და აყვარებდა, – ჩემს მოწაფეებს სამშობლოს დაბრუნებულ პატარა ქართველებს – ასე იწყება უცხოეთში მოხუცებული მოძღვარი თავის ანდერძს:

„ჩემო საყვარელო მოწაფეებო, სამშობლოს დაბრუნებულ პატარა ქართველებო! გტოვებთ, მივდივარ, ვბრუნდები საქართველოში და გული მეწვის, ცრემლები მადგება თვალებზე, რომ თქვენ გპორდებით, ჩემს საუკეთესო მეგობრებს, რომლებიც იმდენს გამახარებდით და მასამოვნებდით თქვენის მადლით და სიკეთით“...

... რას გულისხმობს ამ ორ საღმრთო სიტყვაში გულშეძრული ლტოლვილი?! ცხადია, მათ ბავშურ შეთამაშებას ერთმანეთთან, ცელქობას, ვარჯიშობას, და ცეკვა-სიმღერას, რაც ავონებდა მიტოვებულ სამშობლოს:

... და თვალწინ გადავმვლებოდა საქართველოს სიტრფე და სიღიადეო...

როგორ გაახარებდა მას საქართველოს მკვიდრ ბავშვთა შეხმატკბილებული ნამღერი!

© ვახ, სოფელსა ახას!

სწორედ ახალ თაობაში ხელდავდა იგი საქართველოს და ეფიცება პატარებს – ჩემი გული სანახევროდ თქვენთან რჩება!

...ჩემო საყვარელო, საიმედო რამინ და თამაზ, გოგი და თამარ, გურამ და ჯიბო, ნუცა, შალიკო, ციალა და თეო, კუკური, ვასო, როსტომ და ელიკო, ვთერ და კიდევ ვთერ, დიკა და ზურაბ, რეზიკო და ნათელა, რუსუდან და კიდევ რუსუდან, თინა, ტიტო, ანდრო, ტამი, ინეს, მიშელ და დომინიკ და თქვენც, პატარა ჩიტუნებო – გივი, გუნანა, გულიკო და თათარ, რომლებიც ემზადებოდით ქართული წერა-კითხვის სასწავლებლად და ხშირად მეჭკვიცვებოდით – „დედა ენა უნდა ვისწავლო“ და თქვენც, სხვებო, რომელთაც ხანდახან შეგვხვდებოდით, ყველას, ყველას, ყველას გემუდარებო: იყავით მუდამ ქართველები, ისწავლეთ კარგად ქართული, გაიცანით ფართოდ საქართველო, მისი ისტორია, მწერლობა, ხელოვნება, გიყვარდეთ ძლიერი ქართველი ხალხი, მისი ათას და ათას წლების ცხოვრება, გმირული ბრძოლა თავისუფლებისა და ეროვნული დინამიკისთვის; იგი ვერ გატეხა ვერავითარმა ჯიშმა და განსაცდელმა და დღემდის ცოცხლობს მხნედ და მაგრად. თქვენი გული მუდამ საქართველოსთვის უნდა სცემდეს, თქვენი თვალები სულ საქართველოსკენ უნდა იცქირობოდნენ, თქვენი მღერინება იქნა მხოლოდ“...

... ვის არ ააღვლებს ეს ვედრება, გაინტერესებს – ვინ და ვინ ამოიცივოს თავის ბავშვობას ამ სიყვარულთან ჩამოსახლებებში?! რეზიკო და ნათელა? – და-ძმა ნიკოლაძეები? ერთ-ერთი იქნებ ვთერ ფადავა? ნოე ჟორდანიას შვილიშვილი. მომავალში ბალენინა, საგასტროლოდ რომ იყო საოცნებო სამშობლოში, რომელსაც მის პატარა ვაჟთან „დედა ენა“ გავატანე, თავად კი შეუცდომლად საუბრობდა ქართულად! მან აისრულა ოცნება, – ვახტანგ ჭაბუკიანთან ერთად იცეკვა ქართულ სცენაზე! ჩვენ რამდენჯერმე შევხვდით ერთმანეთს და მორიდებით თქვა – ჩოხა მინდა წავედო, გავანდე თეატრის დირექტორსაც, თქვენი თეატრალურ გარდერობში არ გაუჭირდებოდა პატარა ჩოხის მოძებნა და აუსრულეს ქალბატონ ვთერს ნატვრა – უსახსოვრეს ქართული ეროვნული სამოსელი!

... „უნდა დაუმრუნდეთ სამშობლოს!... – გაზავრძობს გულისსიტყვას ბიძია სამსონი: – „აღრეთ გვიან იგი მივიღებთ სიყვარულით, გულით, ალერსით, იყავით მუდამ ქართველები!“

... ასეთი მხურვალე შეგონებით დაემშვიდობა უხუცესი უმრწემესს და...

...რა იყო 80 წელს მიღწეულმა მოხუცმა, რომ სულ რაღაც 4 წელიწადში შუა აზიაში გაუყენებდნენ გზას და იქ ამოხდებოდა სული“, – წერს გურამ შარაძე – მისი მამიკიერი სულისკვეთება რომ არა, ეს წიგნი არ გვექნებოდა და განა მართო ეს?! უცხოეთიდან დაბრუნებისას უპირველესად ჩვენს რედაქციაში (გაზეთი „კომუნისტი“) მოჰქონდა ემიგრანტული ლიტერატურის წიგნი მოპოვებული მასალები ქართული სათვისტომოების მეშვეობით, რომელთა უმეტესობა ჩემს ხელში გაიარა – ამიტომაც მის ნაჩუქარ ერთ-ერთ წიგნზე – „მედიერებისა და სათნოების საუნჯე“ (1984 წ.) და-ძმა უორდრობების – მარკოზისა და ოლივერის საქართველოსთან ურთიერთობას რომ ეხება, – ასეთი ღიმილიანი წარწერა:

... „ძვირფას ნანა ღვინფაძეს, ამ წიგნის „თანაავტორს“... დიდი სიყვარულითა და სარგამართო კეთილი სურვილებით“.

... გაზაფხულის პირი ყოფილა!...

... ახლა, ამ წერილს რომ ვწერდი, გურამი იყო ჩემი თანაავტორი...

... ან მან რა იყო, რომ სადამოხანს მიმლოთვეიდან მომავალს, დაღლილს და ჯერ კიდევ ილიას შესახებ ახალ წიგნზე ფიქრებში გართულს, არაკაცის ნასროლი ტყვია მოცეცხლდა – ასი წლისთავზე საქართველოსთვის იმ შავმდელით დღიდან, – წიწამურზე რომ ტყვია გაეარდა!..

ნანა ღვინფაძე. 2010 წლის თიბათი

სიტყვამ მოიტანა და რედაქციაში მწერალი ალექსანდრე ჭეიშვილი ვახსენეთ – თავის დროზე პოპულარული რომანის „ლელოს“ ავტორი, მიზეზთა და მიზეზთა გამო გერმანიაში რომ დაამთავრა სიცოცხლე და დღეს ქალაქ ობერესენშია დაკრძალული, ჩვენგან კი მივიწყებული...
– ნახე ერთი, შეიძლება საგულისხმო მასალა გამოვიდეს, – „მტყორცნა“ თქმა რედაქტორმა და მეც მივედქ-მოვედქე, ჩვენი მწერლობის მემბრები, ბატონმა რეზო კვერციანიამ ამჯერადაც მიშველა – უმაღლესი რედაქტორი ალექსანდრე ჭეიშვილის ვაჟიშვილის რეზო ჭეიშვილის (მწერალ რეზო ჭეიშვილში არ აგვიერთო) ტელეფონის ნომერი. მეც დავერეკე, ერთმანეთი ვავიციანთ და შეხვედრის დროც დავთქვი...

თამაზაპინძელად, სოფელში, საოჯახო ბიბლიოთეკაში, „ეტაჟერზე“ დაწყობილ წიგნებში შემხვდა რუსუდანი რომანი „ლელო“ და ჯერ კიდევ საშუალო სკოლის მოსწავლემ გულისხმობით წავიკითხე ალექსანდრე ჭეიშვილის მამის უკვე ძალზე პოპულარული ნაწარმოები, რომელიც, როგორც მოგვიანებით გავიგე, სოციალისტური რეალიზმის, საკოლმეურნეო ცხოვრების ასახვით სრულიადაც არ ჩამოუვარდებოდა, ვთქვით, კონსტანტინე ლორთქიფანიძის „კოლხეთის ცისკარს“, ლეო ქიჩელი „გვადი მიგვას“ და ასე შემდეგ... რაღა დავიმალოთ, და მერე უკვე აღარ მიგზრუნებოდა ამ რომანს, რისი ერთ-ერთი მიზეზი ისიც იყო, რომ სამჭოთა ცენზურამ „მიგვაიწყა“ ალექსანდრე ჭეიშვილის (საჯარო ბიბლიოთეკის სპეცგანყოფილებაში ნაცნობობით თუ წაიკითხავდით) ეს ნაწარმოები ავტორის უცხოეთში

ნიაში... წავიდა და წავიდა, თუმცა, თავიდან წერილებს გვწერდა, ენატრებოდა ცოლ-შვილი, ახლობლები...
– რამდენადაც ვიცი, გერმანიასთან, საერთოდ, „გაშინაურებული“ იყო ბატონი

„ლელოს“ ავტორის გაუტანელი ლელო,

ანუ ბაღი მწერალ ალექსანდრე ჭეიშვილისა

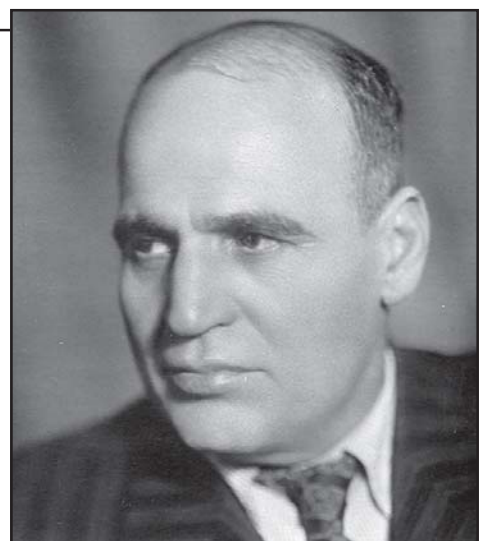
ალექსანდრე, ჯერ კიდევ 1930 წელს გაუგზავნიათ ბერლინში...
– დაახ... იქ იღრმავებდა ცოდნას ფილოსოფიასა და ფსიქოლოგიაში... როგორც მახსოვს, ცოტა ფრთხილი ვაყი იყო, თანამდებობებს არ ეტანებოდა, თავის დროზე სოციალ-ფედერალისტს – ემინოდა უშიშროებისა და ათასი დავიდარაბის, ამიტომ თავისთვის ცხოვრობდა, წერდა...
– „ლელო“ როდის გამოაქვეყნა?
– პირველი ნაწილი 1938 წელს, მაგრამ ეტყობოდა, რომ მინცდამინც არ იყო კმაყოფილი, ამიტომ „ლელოს“ მეორე ნაწილს კარგა ხანს წერდა, ხედავ, წერდა... მე-

... „უნდა დაუმრუნდეთ სამშობლოს!... – გაზავრძობს გულისსიტყვას ბიძია სამსონი: – „აღრეთ გვიან იგი მივიღებთ სიყვარულით, გულით, ალერსით, იყავით მუდამ ქართველები!“
... ასეთი მხურვალე შეგონებით დაემშვიდობა უხუცესი უმრწემესს და...
...რა იყო 80 წელს მიღწეულმა მოხუცმა, რომ სულ რაღაც 4 წელიწადში შუა აზიაში გაუყენებდნენ გზას და იქ ამოხდებოდა სული“, – წერს გურამ შარაძე – მისი მამიკიერი სულისკვეთება რომ არა, ეს წიგნი არ გვექნებოდა და განა მართო ეს?! უცხოეთიდან დაბრუნებისას უპირველესად ჩვენს რედაქციაში (გაზეთი „კომუნისტი“) მოჰქონდა ემიგრანტული ლიტერატურის წიგნი მოპოვებული მასალები ქართული სათვისტომოების მეშვეობით, რომელთა უმეტესობა ჩემს ხელში გაიარა – ამიტომაც მის ნაჩუქარ ერთ-ერთ წიგნზე – „მედიერებისა და სათნოების საუნჯე“ (1984 წ.) და-ძმა უორდრობების – მარკოზისა და ოლივერის საქართველოსთან ურთიერთობას რომ ეხება, – ასეთი ღიმილიანი წარწერა:
... „ძვირფას ნანა ღვინფაძეს, ამ წიგნის „თანაავტორს“... დიდი სიყვარულითა და სარგამართო კეთილი სურვილებით“.
... გაზაფხულის პირი ყოფილა!...
... ახლა, ამ წერილს რომ ვწერდი, გურამი იყო ჩემი თანაავტორი...
... ან მან რა იყო, რომ სადამოხანს მიმლოთვეიდან მომავალს, დაღლილს და ჯერ კიდევ ილიას შესახებ ახალ წიგნზე ფიქრებში გართულს, არაკაცის ნასროლი ტყვია მოცეცხლდა – ასი წლისთავზე საქართველოსთვის იმ შავმდელით დღიდან, – წიწამურზე რომ ტყვია გაეარდა!..

წასვლისა და იქ დარჩენის გამო... არავინ იცოდა (ზოგი „მემდგომის“ გარდა დღემდე არავინ იცის), რამ აიძულა, ვინ აიძულა ობურგეთის რაიონის სოფელ ასკანაში 1903 წელს დაბადებული, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული ნიჭიერი კაცი, რომელიც უმაღლეს დონეზე შეესწავლა რუსული, ფრანგული, გერმანული, ინგლისური ენები, გერმანიის მიწაზე ეპოვნა საბოლოო ნავსაყუდელი. იქნებ ახლობლებმა გვიხიბნან?... ვახსოვ...
* * *

რე სტალინური პრემიაც მიანიჭეს ამ წიგნისთვის. როგორც ახლა ვაკვირდები, იგი შინაგანად სულ სხვა რწმენის კაცი იყო... ამის დასტურია ისიც, რომ გერმანიაში, შეიძლება თქმა, მთლიანად გადაუმუშავებია „ლელო“... სამწუხაროდ, ჩვენ არ ვიცნობთ ამ ვარიანტს, მამაჩემის მთელი არქივი ახლაც გერმანიაშია...
– და ვინ პატრონობს?
– იქ ჰყავდა ერთი გერმანელი ქალი, რუსულის მასწავლებელი (სხვათა შორის, იგი ერთხელ ჩამოვიდა თბილისში, მაგრამ დედაჩემმა არ მიიღო), ჰოდა, გარდაცვალების წინ, ამ ქალბატონს თავისი ძმისშვილებისთვის დაუბარებია, ეს არქივი ეკუთვნით ალექსანდრეს ვაჟიშვილებს გიასა და რეზოსო...
– ახლა მაინც დავიზრუნოთ, კაცო!
– რა ვიცი, ჩვენ არავის ვაწუხებო... ისე, წერილებში ჩანს (არგენტინაში ჰყავდა ბიძაშვილი – ისიც ალექსანდრე, რომელსაც წერილებს უგზავნიდა და მისმა შვილებმა გადმოგვცეს ეს წერილები), რომ ძალზე მდიდარი არქივი – საესე რომანებით, მოთხრობებით, წერილებით, მთარგმნებით...
– „ლელოს“ გარდა, მას სხვა ნაწარმოებებიც დარჩა აქ...

– სწორი ბრძანდებით... რომანები „მეხვედრა კობტა გორაზე“ და „დიდი ტალღა“... ცალკე წიგნებად არის გამოსული „ლიტერატურული წერილები“, „ლიტერატურული პორტრეტები“... მამაჩემის წერილგამოკვლევას ვაუა-ფშაველას შემოქმედებაზე დღესაც აღიარებენ... ძალიან მინდა, რომ გამოვიცე...
მეუღლის ძმთაგან ჯიშვილის მოგონებებიდან:

„ერთ დღეს ალიოშა ცეკვაში დაიბარეს. იქიდან ცუდ გუნებაზე დაბრუნდა. მთხოვა, გავეცინოთ. კონსერვატორიაში კონცერტზე შევედით, დარბაზში გერონტი ქიქოძე დავინახეთ. ისიც ყოფილა ჩემს მეუღლესთან ერთად ცეკვაში. მათთვის მოუთხოვიათ უარყოფითი აზრი გამოეთქვათ ვაუა-ფშაველას ენის თაობაზე, რაზეც ორივეს კატეგორიული უარი განუცხადებია“.

* * *
– ბატონო რეზო, მაპატიეთ: როგორ ფიქრობთ, ბატონი ალექსანდრე – გერმანიისა და გერმანიის ზედმიწევნით მცოდნე, „დავერბოვებოდა“ ხომ არ ჰყავდა სამჭოთა უშიშროებისა?..
– ვერ გეტყვით... 1956 წელს მამა დასავლეთ გერმანიაში გააგზავნეს „იზვესტიის“ საკუთარ კორესპონდენტად. სხვათა შორის, იგი თავის კორესპონდენციებში აკრიტიკებდა გერმანულ ყოფას და უარს ამბობდა სამჭოეთის კრიტიკაზე, რაც არაერთხელ შეუთავაზებიათ მისთვის უცხოეთში. აქ იმ დროს დიდად აფასებდნენ მის შემოქმედებას, მაგალითად, 1957 წელს მამის რჩეული ნაწარმის პირველი ტომის წინასიტყვაობაში ბატონი გიორგი ნატროშვილი წერს (მასპინძელი მაწვდის წიგნს):

„თანამედროვე სამჭოთა პროზის ოსტატის სახელი ალექსანდრე ჭეიშვილს მისმა რომანმა „ლელომ“ დაუმკვიდრა. ეს ნაწარმოები განეკუთვნება მდიდარ ციკლს იმ რომანებისა, რომლებიც წარმოშვა კოლექტივობის ეპოქამ და რომლებშიც აისახა ძირფსვიანი გარდატეხა სოფლის ცხოვრებაში“...
ამის შემდეგ მეორე ტომი აღარ გამოსულა, მის სახელს ნელ-ნელა ტაბუ დაედეს. ჩვენთან რამდენჯერმე იყვნენ სუიციდანი და გვეუბნებოდნენ, დავკავშირებოდით, ჩამოსვლა გვეთხოვა, მაგრამ ჩვენ (დედაჩემი) უარით ვისტუმრებდით უშიშროების თანამშრომლებს... რა გასაკვირია, რომ გვეპინოდა, ემინოდათ ახლობლებსაც, თითქმის ყველა ჩამოგვცილდა... ეტყობა, ვერ გაუძლო მამის გულმა ორჭოფულ მდგომარეობას, შინაგან კრიზისს და 1962 წლის 6 სექტემბერს გარდაიცვალა გულის ინფარქტით... ვინახავთ მის სხონას და ვართ... იგი თავისი სამშობლოს პატრიოტი იყო... აღმერთებდა ქართულ ტრადიციებს, სულიერებას, კულტურას და, რა გასაკვირია, რომ „ლელოს“ ავტორს სწონდა ეწადა ლელოს გატანა თავისი შემოქმედებით... რას ვიზამთ, „სოფელი ესრე მქმნელია“.

– მართლაც!..

ვილიან მარდალაიშვილი.

სურათი: ალექსანდრე ჭეიშვილი; საქართველოს მწერალთა კავშირში ირაკლი აბაშიძე, ალექსანდრე ჭეიშვილი და გიორგი ლეონიძე ხვდებიან ინდოელ მწერალს.

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

დედამიწის ზურგზე

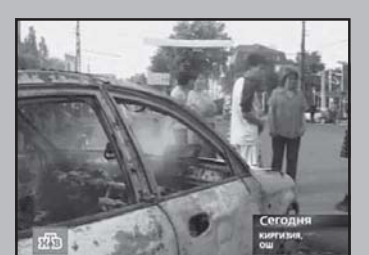
პრემია: ლუკაშენკო, ვინც მოსკოვშია გააშავა, იმდენს დასაბრუნებს დასაბრუნებელი

ვეროსაბჭო სთავაზობს ბელარუსს რეფორმის განხორციელებას ფინანსური დახმარებისა და ვეროინტეგრაციის საფასურად. ექსპერტებს მიიჩნიათ, რომ ლუკაშენკო, ვინც დაკარგა მოსკოვის ეკონომიკური მხარდაჭერა, გახდება უფრო თვინიერი, მაგრამ ვეროკავშირის რეფორმების ნაცვლად მიიღებს მხოლოდ მათს იმიტაციას.

სომღინესკომან პრეზიდენტის ტუ-154 დაბრუნება კარინსკის ლოტოშის გამო, განაცხადს აქვს წარმოადგინა დედასაბრუნებელი

იანუშ პალიკოტმა დაუმტკიცა, რომ კარინსკის სინდისზე მისი თვითმფრინავის დაბრუნება ნაწილობრივ დადებულია. სკანდალურმა განცხადებამ უკვე გამოიწვია ალფონსო პოლონეთში. ამ დროს ოფიციალურმა ვარაუდებმა დახმარება სთხოვა ამერიკის შეერთებულ შტატებს, რათა შეამოსოს, ხომ არ ყოფილა ავარიის მოსკოვის მიერ პროვოცირებული.

შირბიხითა შეაჯამა მასობრივი უწყისობის შედეგად: 71 მილიონი დოლარი ზარალი, 1381 სისხლის სამართლის საქმე

ოშისა და ჯალალ-აბადის ოლქებში დაახლოებით 2,5 ათასი ხალხი დაიწვა. დაკარგულია 106 კაცი, 97 მათგანი დაშავდა. შედეგად 91 განცხადება უგზო-უკვლოდ დაკარგულა შესახებ. ჩინოვნიკები აღნიშნავენ, რომ ციფრი, რომელიც შეფასებულია ზარალი, საბოლოო არ არის.

რუსეთის მოქალაქეები თურქეთში პანიკაში არიან: ხელი-სუფლებამ დაიწყო მათი დევნა მას შემდეგ, რას მოსკოვში არ არის დაბრუნებული

რუსეთ-თურქეთის ორმაგი მოქალაქეობის მფლობელების გაშვება არ უნდათ ქვეყნიდან: მათ, ფაქტობრივად, აიძულებენ ჩააბარონ რუსეთის ფედერაციის პასპორტები. ადრე თურქეთში ვერ შედიოდნენ რუსეთთან დაგას, მაგრამ ამჟამად შეწყვიტა მოსკოვისგან სრული დამოკიდებულება გახსნა მიწოდებამ.

აშშ-ში ჯაშუშობაში ბრალდებული რუსეთელიები რუსეთში გააჩინდნენ

რუსეთელიები დეპორტირებული იყვნენ პარასკევ დილით სასამართლოს გადაწყვეტილებით, რომელზეც მათ აღიარეს თავიანთი დანაშაული. თვითმფრინავი, რომელიც ჯაშუშებს ნიუ-იორკიდან ვენაში გადაიყვანენ, გამოყო ამერიკის მთავრობამ. პრეზიდენტმა მედვედევმა ხელი მოაწერა ბრძანებულებას ოთხი „ამერიკელი ბგენტის“ შეწყველების შესახებ.

რუსეთი „ოკუპაციის“ შესახებ კლინტონის სიტყვების წინააღმდეგია

რუსეთის საგარეო სადამართო საინტერესო არ დაბრუნდება ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის კლინტონის საპროტესტო ტარინების „ოკუპაცია“ და „საბრტყილად დოკუმენტაცია“ გამოცხადების შესახებ. საგარეო სადამართო საინტერესო საინტერესო გამოცხადებულ კომენტარში ნათქვამია, რომ საბრტყილად ტარინების არ არის არც ერთი რუსი საგარეო მოსახლესთან

მხრივ, დაბრუნდება რაიმე საპროტესტო მოსკოვში.

ანდრეი პიოტოვსკი, პოლიტოლოგი:

„რუსეთი ისევე, როგორც საერთაშორისო გაერთიანების სხვა მონაწილეებიც, შეიძლება გამოვიდეს მხოლოდ გარანტიად, — თქვა რუსეთის პრეზიდენტმა. — მე ვიცი, რომ საბრტყილად ვილოში არის გვირი ქალა, რომელსაც უნდათ რუსეთ-საბრტყილად ურთიერთობათა წინააღმდეგობა და სურთ ერთობლივად ააბონ ერთობლივი მოგვარების ცალკე უნდა

კომთან, პოლიტოლოგი ანდრეი პიოტოვსკი აქლავს განმარტებას, რომ ეს არის სიბნელი მოსკოვის პოზიციის შეცვლისკენ საბრტყილად და აფხაზეთის დამოუკიდებლობის საპროტესტო რეპრეზენტაცია. „ეს ერთგვარი სიბნელი საბრტყილად, რომ, საბრტყილად თუ ვილაპარაკებთ, მოსკოვი არ გამოიტყვის აფხაზეთისა და საბრტყილად ურთიერთობათა წინააღმდეგობა და სურთ ერთობლივად ააბონ ერთობლივი მოგვარების ცალკე უნდა

საგარეო სადამართო საინტერესო კომენტარში მოცემული ტარინი „ოკუპაცია“ განმარტება და მასში ამტკიცებენ, რომ ამ შემთხვევაში მისი გამოცხადება უსაფუძვლოა. მოსკოვი მიუთითებს, რომ რუსეთის კონტინენტები იმყოფებიან საბრტყილად უსაფუძვლოდ გამოყოფილი ტარინების საფუძველზე.

„უფრო ადრე პრეზიდენტი ტრეპა ვლადიმერ პუტინმა არ დატოვა კლინტონის სიტყვები საბრტყილად ოსეთის ოკუპაციის შესახებ უსაფუძვლოდ: „ვილაცა მიიჩნია, რომ იგი ოკუპირებულია, ვილაცა კი მიიჩნევს, რომ იგი გათავისუფლებულია. და ეს არის დიპლომატიის ხელოვნება, მართლაც ხალხსა და ოს ხალხს შორის, საბრტყილად ოსეთის ხალხს შორის.“

„ეს ომი ჩვენ არ დაგვიწყია. პასუხისმგებლობა მისიკებათ მათ, ვინც იგი დაიწყო“, — დაუშვებია რუსეთის პრეზიდენტმა. ვილაცა ვლადიმერ პუტინმა არ გამოიტყვა პირდაპირი დიპლომატიის მართლად და საბრტყილად ოსეთის მხარეებს შორის და მათი ერთობლივი მოგვარების, აბრტყილად აღნიშნა, რომ უნდა ვიყოფართო რუსეთისა და საბრტყილად დახლოების მიმართულებით.

დაბრუნდება მოსკოვს, — მიიჩნია პიოტოვსკის. — „პაცურ“ ენაზე ეს ნიშნავს: „პიჭავო, თუ დაბრუნდება გინდათ, უნდა გველაპარაკებოთ.“

„ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

დაბრუნდება მოსკოვს, — მიიჩნია პიოტოვსკის. — „პაცურ“ ენაზე ეს ნიშნავს: „პიჭავო, თუ დაბრუნდება გინდათ, უნდა გველაპარაკებოთ.“

„ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

„ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

„ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

დაბრუნდება მოსკოვს, — მიიჩნია პიოტოვსკის. — „პაცურ“ ენაზე ეს ნიშნავს: „პიჭავო, თუ დაბრუნდება გინდათ, უნდა გველაპარაკებოთ.“

„ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

„ვიიჩნევს ვურჩივთ ვილარი კლინტონს, სასწრაფოდ გამოვიდეს გუშის პოლიტიკიდან და გადავიდეს ობაამს პოლიტიკაზე“, — თქვა მარკოვმა. ვლადიმერ პუტინის მოწოდებას მართლაც მხარეობს, არ დაელოდნენ და არ დაიწყონ თავის დაღწევის ძიება, სიბნელეც ეს უნდა იყოს, არაფერ მოაწესრიგონ დიპლომატიის

სახელმძღვანელო არამეგობრობის შესახებ

ახალი სასწავლო წლიდან საბრტყილად სკოლებში ჩვეულებრივი სახელმძღვანელოების დაგებათა გამოწვევა ახალი სახელმძღვანელო „რუსეთის ოკუპაციის 200 წელი“

ხელი მოაწერა ბრძანებულებას მართლ-კანონის რუსეთის იმპერიასთან შეერთების შესახებ, დღევანდელ დღეებში, სახელმძღვანელო სახელმძღვანელო აქლავს.

ახალი სასწავლო წლიდან საბრტყილად სკოლებში ჩვეულებრივი სახელმძღვანელოების დაგებათა გამოწვევა ახალი სახელმძღვანელო „რუსეთის ოკუპაციის 200 წელი“

ახალი სასწავლო წლიდან საბრტყილად სკოლებში ჩვეულებრივი სახელმძღვანელოების დაგებათა გამოწვევა ახალი სახელმძღვანელო „რუსეთის ოკუპაციის 200 წელი“

მრავალსახეობა მსახიობისა

მილიონები ებრფოდნენ

გრეტი ბარბოს მილიონები ებრფოდნენ, მისი სურათები წარმოუდგენელი რაოდენობით ვრცელდებოდა და ვისღა ალბრ ჰქონდა უბაზი. ერთი ინტერვიუ მიიღო მისი მსოფლიო ბავრცულდა. ვინმე ამერიკელი მდივანი ფირმის დე-ბარ ღონი მუდმივად უზავნიდა მას წერილებს (ცხადია, პასუხს არ იღებდა), ჰოლივუდში მის სა-წახვად არამართხელ ჩავიდა, თუშვცა გაცნობა ვე-რა და ვერ მოახერხა.

1936 წელს ამ უიმილოდ შეხვარება უღა ანდერ-ძი შვადგინა: „მთელ ჩემს მიწას, ჩემს ქონებას ვუ-ტოვებ გრეტა ლუიზა გუსტაფსონს, კინოს ვარს-კვლავს, რომელიც მთელი მსოფლიო იცნობს, რე-გორც გრეტა ბარბოს და არავის სხვას“. გავიდა ათი წელი და ედგარ ღონი გარდაიცვალა – იგი დაახლოებით 70 წლისა იყო. ღონის ადვოკატები შეეცადნენ დაკავშირებოდნენ მსახიობს. გავიდა ხუთი თვე და ბარბოსგან პატარა წერილი მიიღეს. გრეტა წერდა, რომ მიიღებს მემკვიდრეობით და-ტოვებულ ქონებას, მაგრამ სთხოვს, იგი მოწყალე-ბის ფონდს გადსაცენ. თვით ედგარ ღონი მსახი-ობა ვერაფრით განსხვავდა: პირად არასდროს არ შეხვდებოდა, წერილებს კი ათასობით ალამინი წერ-და. შედეგად მოწყალეობის ფონდმა ღონის დატოვე-ბული მიწა ზღაპრულ ფასად გაყიდა: იმ ხნო ნავ-თოვი აღმოჩნდა.

„სილაგაზის წიგნი“ ანა წერია

1930 წელს ცნობილი მხატვარმა და ფოტოგრაფ-მა სანტო გიტონამ, რომელიც გრეტა ბარბოს და-შვიდობრდა, გამოაქვეყნა „სილაგაზის წიგნი“, სა-დაც აღნიშნული იყო, რომ ჰოლივუდის კინოს-

ტუდიის რომელიმე კაფეში ხშირად შეხვდებო-დათი მარტოდმარტო მჯდომ ძეართმინან ძალს, სრულიად პირაშუს, რომელიც გაჭირვებით ლე-პარაკობდა ინგლისურად და საცოდავი გარემ-ნოვაც კი ჰქონდა. „იგი ახლახან გამოჩნდა ჰოლი-

მოამზადა გიმი გამრეკელმა

ვუდში, ჰქონდა სულ ორი კაბა, ორი შლაპა, ერ-თადერთი თეთრბული და... არ ჰყავდა არც ერ-თი მემოგარი“.

აი სწორედ ამ ძალს ელოდა ფანტასტიკური კე-რიბრა. „ღღეს ეს ახალგაზრდა ძალი სწორედ ის გრეტა ბარბოს, რომელიც ყველაზე ჰოვულარუ-ლია მთელ მსოფლიოში. განა მოიპოვებ ვინმე, რე-გელიც დაწრდოდა მის მაგნეტიზმს, რამეს და-აკლებს ამ რომანტიკითა და ეგზოტიკით სავსე პი-როვნებას. ჩვენ ასეთს, ყოველნაირი თვალსაზრი-სით მოხიბლავ ძალს არ ვიცნობთ. გრეტა ბარბოს საბარტოლიანად უწოდებენ ჰოლივუდის დედო-ფალს, მისი ჰონორარი ზღაპრულია, სიტყვა კი-კანონი“.

ჰონორარი ზღაპრულად გაიზარდა

როცა გრეტა ბარბო პირველად აღმოჩნდა ჰო-ლივუდში, მისი ივრიათი სილაგაზის მიუხედავად, ჰონორარი კვირბო 600 დოლარი დაუდგინდა და, საერთოდ, გაცრად შეხვდნენ.

პირველივე წარმატებული ფილმის შედეგად მსა-ხიობმა უკვე კვირბო 5 ათასი დოლარი მოითხოვა და მიიღო კიდევ. მაღი ჰოლივუდში მას ყველა-ზე მეტს უხდიდნენ. 1932 წელს კი მან კატაგორი-ულად მოითხოვა და მიიღო კიდევ თითოეულ ფილმში 250 ათასი დოლარი. წინააღმდეგი ვინ იქ-ნებოდა! ამასთან, მსახიობს უფლება მიეცა, როლე-ბიც თვითონვე შეერჩია და პარტნიორებიც.

ღღის კალენდარი 10 ივლისი

სწინება წვიდა მღვდე-ღმონამ კირიონ II სა-ძარტველოს კათოლი-კოს-პატრიარქისა, ღირ-სისა მამისა ჩვენისა გი-ორგი მთაწმინდელისა (1065წ. წმ. სავირბესუცისა – იტალიელისა (VI). ღირსისა სასწონე უცხოთშეხყნარბული-სა (დახლ. 530წ, მართალი იონა მინელსაცხებლისა.

დაიგადნენ:

- 1509 – შან კალვინი, ფრანგი რელიგიური რეფორმატორი. გარ-დაიცვალა 1564 წელს.
- 1830 – კამილ პისარო, ფრანგი მხატვარ-იმპრესიონისტი. გარ-დაიცვალა 1903 წელს.
- 1856 – ნიკოლა ტესლა, ამერიკელი გამომგონებელი. გარდაიც-ვალა 1943 წელს.
- 1861 – ილია ფერაძე, პედაგოგი და საზოგადო მოღვაწე. გარდა-იცვალა 1928 წელს.
- 1871 – მარსელ პრუსტი, ცნობილი ფრანგი მწერალი. გარდაიც-ვალა 1922 წელს.
- 1915 – სოლო ბელოუ, ამერიკელი მწერალი, ნოველის პრემიის ლე-ურბატი.
- 1921 – რეზა ლალიძე, გამოჩენილი კომპოზიტორი, გარდაიცვალა 1981 წელს.
- 1937 – მადია კუჭუხიძე, თეატრალური რეჟისორი.

გარდაიცვალნენ:

- 1812 – იოჰან ვალტი, გერმანელი ასტრონომი. 1846 წელს აღმო-აჩინა პლანეტა ნეპტუნი.
- 1915 – ვაჟა-ფშაველა, გამოჩენილი პოეტი და მწერალი.

მოვლენები:

- 983 წელი – დაარსდა ათონის ივერთა მონასტერი, ძველი ძარ-თული მწერლობისა და კულტურის უმნიშვნელოვანესი კერა ათონის მთაზე, ძალკალონის ნახევარკუნძულზე (საბარძმეთი).
- 1774 წელი – დაიდო მუშუპ-კანინარჯის ზავი. დასრულდა რუსეთ-ოსმალეთის 1768-1774 წლების ომი. ოსმალეთი უბრს აგოგდა და-სავლეთ საძარტველოდნ ხარკის აღებაზე.
- 1900 წელი – პარიზში განისხნა მებრო.
- 1992 წელი – ბიანიში პანამის ყოფილ პრეზიდენტს ბენერალ ნე-რიბას გამოუტანეს ბანაჩენი – 40 წლის პატიმრობა ნარკობიზ-ნისში მონადილოვისთვის.

გეიანბუსი

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
99-62-77; 899 32-85-76.

ლარის ოფიციალური გასვლითი კურსი

1 აშშ	- 1.8445 ლარი
1 ევრო	- 2.3324 ლარი
1 გირ. სტ.	- 2.7896 ლარი
100 რუბლი	- 5.9600 ლარი
1000 სომ. დრაგმი	- 5.0156 ლარი
1 აზ. მან.	- 2.2942 ლარი
10 უკრ. გრივნა	- 2.3317 ლარი
1 თურქ. ლირა	- 1.1699 ლარი
10 ჩინ. იუანე	- 2.7235 ლარი

ამინდი დღეს

თბილისი.	+24 – +36
ქუთაისი.	+25 – +35
ბათუმი.	+22 – +28
ზუგდიდი.	+24 – +32
თელავი.	+22 – +36

ანაკლოტები

– რომორც იქნა, ჩავაბარე მართვის მოწმობის მისაღები გამოცდები. ახ-ლს მანქანის მძღვა მიწდა. იქნებ მირ-ჩიო, რომელი მანქანა უფრო გამო-ადგება ჩემსარი ძალს?
 – სარბცხის!

ნიუტონის პირველი კანონი, პარ-ლაგანდის ფრაქციებსა და პოპიტა-ტაბში მისამე მოს-მენით განხილვის შედეგად, გადასაგუ-შავებლად დააგ-რუნეს...

თუ ხელისუფლებაში ტრაპუნა მო-ვა, კონსტიტუცია კირითად ტუალე-ტის ძალადღად იქცევა.

– არ გეჩვენებათ, რომ ეს სათავაშო ძალიან რთულია გავშვისთვის? – ეკითხება ახალგაზრდა დედა გამ-ყიდველს.

– არა, ძალბატონო, იგი სწორედ საივისოდ არის შექმნილი, რომ შე-აჩვიოს გავში თანამედროვე ცნოვ-რებას. რამდენიც არ უნდა სცადოს მან მისი ანყოზა, მიინც არაფერი ბე-მოუვა.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პაროვისკაინის) ქ. 19
 ინდოქსი 66434

გამოცემალი:
 შპს „თანადგომბ -1“ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამოცემელი“ (დავით აღმაშენებლის 150.
 ტ. 899 79-76-79)
 შპს „ახალი საუკუნე“
 იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩინი, № 20)

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
 99-62-77;
 899 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
 გურამ გომბაშვილი 899 53-76-16;
 რუსლან რუსიბა 899 17-21-21;
 სპარტაკ ქოპულია 899 36-00-35
 პასუხისმგებელი მდივანი
 მამუკა ვაშაქიძე 879 01-04-77

ამტოროთა საშურალდებოლქ
 რედაქციის მიერ შეუკ-ვეთავი მასალები დი-ბეჭდება ავტოროთა ხე-რჯით. ავტოროთა მო-საზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.